


Videokluby jako forma profesního vzdělávání

Eva Minaříková, Tomáš Janík, Klára Kostková, Miroslav Janík

ČPdS, České Budějovice, 26. – 27.3.2015


Co nás čeká?

- ▶ představení projektu
- ▶ profesní vidění - vymezení
- ▶ videokluby
- ▶ sběr dat
- ▶ analýza dat (obsahové jednotky)
- ▶ výsledky k diskusi




Projekt ProfiVi - Profesní vidění učitelů AJ

- ▶ Popsat povahu profesního vidění (všímání si a uvažování založené na vědění) u učitelů angličtiny jako cizího jazyka.
- ▶ Prozkoumat vliv účasti ve videoklubech na profesní vidění učitelů a prozkoumat, jak účastníci videokluby přijímají.
- ▶ Prozkoumat vztah mezi profesním viděním, profesním věděním a profesním jednáním jakožto třemi dimenzemi profesionality učitele.




Profesní vidění

- ▶ Čeho si učitelé všímají?
 - ⇒ Obsahová dimenze PV
- ▶ Jak situaci promýšlejí?
 - ⇒ Procesuální dimenze PV
- ▶ Jak o ní mluví?
 - ⇒ Jazyková dimenze PV




Profesní vidění

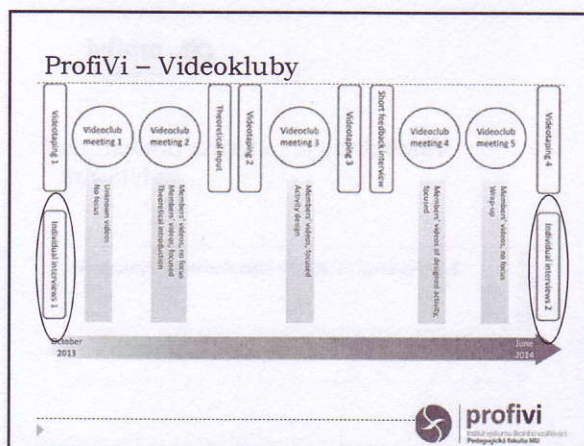
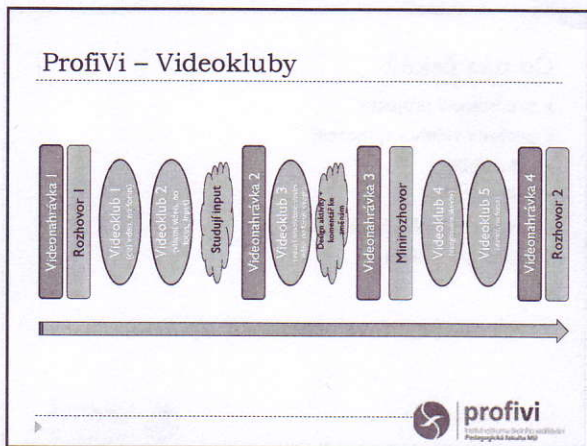
- ▶ Čeho si učitelé všímají?
 - ⇒ Obsahová dimenze PV
- ▶ Jak situaci promýšlejí?
 - ⇒ Procesuální dimenze PV
- ▶ Jak o ní mluví?
 - ⇒ Jazyková dimenze PV



ProfiVi – Videokluby

- ▶ společenství praktikuujících učitelů
- ▶ sledují videozáznamy vlastní výuky
- ▶ sdílí zkušenosti, reflektují svou výuku a vzájemně si „nastavují zrcadlo“
- ▶ 3-4 učitelé
- ▶ 5x90 minut ve školním roce
- ▶ 4 videozáznamy hodin každého z učitelů





ProfiVi – interview

- ▶ 2 videosekvence
 - ▶ Cizí – z videostudií
 - ▶ Vlastní – sekvence z natočené hodiny
- ▶ Zadání:
 - ▶ Okomentujte zhlédnutou sekveni.

Analýza dat

- ▶ Rozdělení interview na dvě části - komentáře k vlastní a cizí videosekvenci
- ▶ Rozdělení interview na „idea units“
 - ▶ Takové části interview, které vyjadřují jednu konzistentní a jasně oddělitelnou myšlenku (viz např. Jacobs & Morita, 2002)
- ▶ Přiřazení každého segmentu (idea unit) do jedné nebo více kategorií
- ▶ Společné kódování dvou kódovatelů celého souboru dat
- ▶ Shoda ověřena na třech částech interview (pre_vlastní) – 80 %

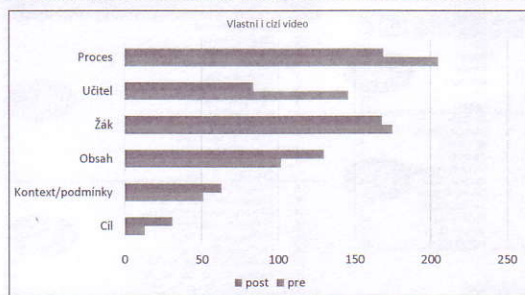
Kategoriální systém

	Pojis	Příklad
Učitel	Výrok zaměřený na učitele – jeho jednání, znalosti, myšlení apod.	<i>Libilo se mi, jak pani učitelka gestikulovala, líbilo se mi, jak vystupovala, jak působila prostě na mě, strašně příjemným dojmem. A to se mi líbilo. (T3_post_other)</i>
Žák/žáci	Výrok zaměřený na žáka nebo žáky (ve videosekvenci, obecně, žáky respondentů) – jejich jednání, znalosti, myšlení apod.	<i>Už je vidět, že jsou na prázdninách trochu, že jsou takový jako nesoustředění. (T9_post_own)</i>
Cil	Výrok zaměřený na cíle, buď obecné cíle (jazykového) vzdělávání, předpokládané cíle aktivit ve videosekvenci nebo cíle zaměřené učitelem ve videosekvenci.	<i>No, aktivítka měla sloužit k tomu, že ty děčka nějakým způsobem si jaksí upevní ty příklady, takové ty nezákladnější. (T8_post_own)</i>
Obsah	Výrok zaměřený na obsah. Zahrnuje i výroky týkající se angličtiny/čestiny jako prostředku výuky.	<i>No, ta angličtina je tam dost jako někdy teda is místo are, ale tak. (T6_pre_own)</i>
Proces	Výrok zaměřený na k jednání aktérů – ať už je na akterů přímo odkazováno či nikoliv.	<i>A teď dělala opakování, dost důležité a podle mne určitě tak přínosné. (T7_post_other)</i>
Kontext/ podmínky	Výrok odkazuje ke kontextu a podmínkám situace, od obecných (jako je stav společnosti), ke třídnímu kontextu (vyhazování třídy apod.), k materiálním didaktickým prostředkům (učebnice apod.)	<i>Tam na tabuli byla myslím mapa Anglie, nebo té Velké Británie, to je určitě taky dobrá pomůcka. (T7_post_other)</i>

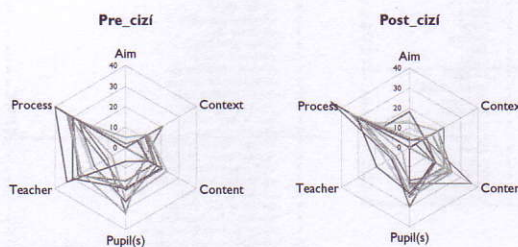
Kategoriální systém

- ▶ Jakože tady už je to takové jako hodně natáhlé. Tam i jakože ona se snaží to říct několika různými způsoby, ale třeba používá slovíčko road, což si myslím, že v téhle té učebnici na téhle té úrovni ty děčka ještě neumí, to znamená, jakože se jim snaží pomoci, ale ne vždycky použije výraz, kterému oni rozumí. (T9_post_standard)
- ▶ Proces – obsah – učitel – žák

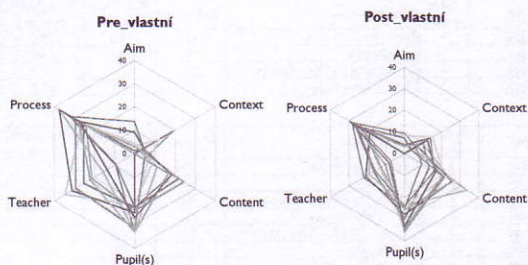
Výsledky – absolutní počet výskytů



Výsledky – relativní počet výskytů



Výsledky – relativní počet výskytů



Vyhodnocení intervence

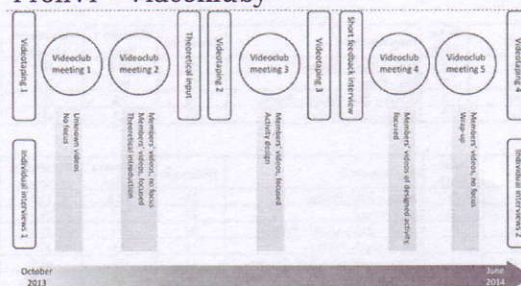
- **intervence (viz schéma):**
 - teoretický input: **CJ komunikační kompetence komunikační aktivity**
 - (společný) design komunikační aktivity (Littlewood, 1981)
 - realizace komunikační aktivity ve vlastní výuce
 - reflexe zkušeností prostřednictvím analýzy videonahrávky (videoklub)
- **účinnost intervence**
 - nárůst výskytu kategorie cíle ve výrocích učitelů: kombinace kódů (srov. rovněž absolutní výskyt kategorií cíle a obsahu)



Děkujeme za pozornost.



ProfíVi – Videokluby



Výsledky – kombinace kódů

Počet kódů	Integrovaný kód	Frekvence	Počet kódů	Integrovaný kód	Frekvence
1	Cil-	3	3	Cil-Učitel-Proces-	1
1	Obsah-	6	3	Cil-Žák-Proces-	2
1	Proces-	12	3	Cil-Žák-Učitel-	2
1	Kontext-	12	3	Kontext-Obsah-Žák-	3
1	Žák-	13	3	Cil-Obsah-Žák-	3
1	Učitel-	22	3	Obsah-Žák-Učitel-	5
2	Cil-Žák-	1	3	Cil-Obsah-Proces-	6
2	Kontext-Obsah-	2	3	Kontext-Učitel-Proces-	6
2	Cil-Obsah-	3	3	Kontext-Obsah-Proces-	8
2	Žák-Učitel-	6	3	Obsah-Učitel-Proces-	14
2	Kontext-Proces-	11	3	Kontext-Žák-Proces-	17
2	Kontext-Žák-	11	3	Obsah-Žák-Proces-	52
2	Obsah-Proces-	13	3	Žák-Učitel-Proces-	65
2	Obsah-Učitel-	13	4	Kontext-Obsah-Učitel-Proces-	1
2	Obsah-Žák-	13	4	Kontext-Obsah-Žák-Učitel-	1
2	Učitel-Proces-	15	4	Cil-Kontext-Obsah-Proces-	2
2	Žák-Proces-	50	4	Cil-Obsah-Učitel-Proces-	2
			4	Cil-Žák-Učitel-Proces-	3
			4	Cil-Obsah-Žák-Proces-	6
			4	Kontext-Žák-Učitel-Proces-	11
			4	Kontext-Obsah-Žák-Proces-	15
			4	Obsah-Žák-Učitel-Proces-	45
			5	Cil-Kontext-Obsah-Žák-Učitel-	1
			5	Cil-Kontext-Obsah-Žák-Proces-	2
			5	Cil-Obsah-Žák-Učitel-Proces-	5
			5	Kontext-Obsah-Žák-Učitel-Proces-	10
			6	Cil-Kontext-Obsah-Žák-Učitel-Proces-	2

Výsledky – kombinace kódů

Počet kódů	Integrovaný kód	Frekvence	Počet kódů	Integrovaný kód	Frekvence
1	Cil-	3	3	Cil-Učitel-Proces-	1
1	Obsah-	6	3	Cil-Žák-Proces-	2
1	Proces-	12	3	Cil-Žák-Učitel-	2
1	Kontext-	12	3	Kontext-Obsah-Žák-	3
1	Žák-	13	3	Cil-Obsah-Žák-	3
1	Učitel-	22	3	Obsah-Žák-Učitel-	5
2	Cil-Žák-	1	3	Cil-Obsah-Proces-	6
2	Kontext-Obsah-	2	3	Kontext-Učitel-Proces-	6
2	Cil-Obsah-	3	3	Kontext-Obsah-Proces-	8
2	Žák-Učitel-	6	3	Obsah-Učitel-Proces-	14
2	Kontext-Proces-	11	3	Kontext-Žák-Proces-	17
2	Kontext-Žák-	11	3	Obsah-Žák-Proces-	52
2	Obsah-Proces-	13	3	Žák-Učitel-Proces-	65
2	Obsah-Učitel-	13	4	Kontext-Obsah-Učitel-Proces-	1
2	Obsah-Žák-	13	4	Kontext-Obsah-Žák-Učitel-	1
2	Učitel-Proces-	15	4	Cil-Kontext-Obsah-Proces-	2
2	Žák-Proces-	50	4	Cil-Obsah-Učitel-Proces-	2
			4	Cil-Žák-Učitel-Proces-	3
			4	Cil-Obsah-Žák-Proces-	6
			4	Kontext-Žák-Učitel-Proces-	11
			4	Kontext-Obsah-Žák-Proces-	15
			4	Obsah-Žák-Učitel-Proces-	45
			5	Cil-Kontext-Obsah-Žák-Učitel-	1
			5	Cil-Kontext-Obsah-Žák-Proces-	2
			5	Cil-Obsah-Žák-Učitel-Proces-	5
			5	Kontext-Obsah-Žák-Učitel-Proces-	10
			6	Cil-Kontext-Obsah-Žák-Učitel-Proces-	2

Výsledky – kombinace kódů

Kdy	Počet kódů	Integrovaný kód	Frekvence	Procenta z celku	Kumulativní procenta
pre	3	Žák – Učitel - Proces-	47	18,2	18,2
pre	2	Žák - Proces-	27	10,4	28,6
pre	4	Obsah – Žák – Učitel - Proces-	25	9,6	38,3
pre	3	Obsah - Žák - Proces-	23	8,9	47,2

Kdy	Počet kódů	Integrovaný kód	Frekvence	Procenta z celku	Kumulativní procenta
post	3	Obsah – Žák - Proces-	29	12,3	12,3
post	2	Žák - Proces-	23	9,7	22,1
post	4	Obsah – Žák – Učitel - Proces-	20	8,5	30,6
post	3	Žák – Učitel - Proces-	18	7,6	38,2
post	4	Kontext – Obsah – Žák - Proces-	11	4,6	42,9
post	2	Kontext - Žák-	9	3,8	46,8
post	3	Kontext – Žák - Proces-	9	3,8	50,6



Výsledky – kombinace kódů

Kdy	Počet kódů	Integrovaný kód	Frekvence	Procenta z celku	Kumulativní procenta
pre	3	Žák – Učitel - Proces-	47	18,2	18,2
pre	2	Žák - Proces-	27	10,4	28,6
pre	4	Obsah – Žák – Učitel - Proces-	25	9,6	38,3
pre	3	Obsah - Žák - Proces-	23	8,9	47,2

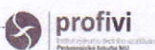
Kdy	Počet kódů	Integrovaný kód	Frekvence	Procenta z celku	Kumulativní procenta
post	3	Obsah – Žák - Proces-	29	12,3	12,3
post	2	Žák - Proces-	23	9,7	22,1
post	4	Obsah – Žák – Učitel - Proces-	20	8,5	30,6
post	3	Žák – Učitel - Proces-	18	7,6	38,2
post	4	Kontext – Obsah – Žák - Proces-	11	4,6	42,9
post	2	Kontext - Žák-	9	3,8	46,8
post	3	Kontext – Žák - Proces-	9	3,8	50,6



Výsledky – kombinace kódů

Kdy	Počet kódů	Integrovaný kód	Frekvence	Procenta z celku	Kumulativní procenta
pre	3	Žák – Učitel - Proces-	47	18,2	18,2
pre	2	Žák - Proces-	27	10,4	28,6
pre	4	Obsah – Žák – Učitel - Proces-	25	9,6	38,3
pre	3	Obsah - Žák - Proces-	23	8,9	47,2

Kdy	Počet kódů	Integrovaný kód	Frekvence	Procenta z celku	Kumulativní procenta
post	3	Obsah – Žák - Proces-	29	12,3	12,3
post	2	Žák - Proces-	23	9,7	22,1
post	4	Obsah – Žák – Učitel - Proces-	20	8,5	30,6
post	3	Žák – Učitel - Proces-	18	7,6	38,2
post	4	Kontext – Obsah – Žák - Proces-	11	4,6	42,9
post	2	Kontext - Žák-	9	3,8	46,8
post	3	Kontext – Žák - Proces-	9	3,8	50,6



Výsledky – kombinace kódů

Kdy	Počet kódů	Integrovaný kód	Frekvence	Procenta z celku	Kumulativní procenta
pre	3	Žák – Učitel - Proces-	47	18,2	18,2
pre	2	Žák - Proces-	27	10,4	28,6
pre	4	Obsah – Žák – Učitel - Proces-	25	9,6	38,3
pre	3	Obsah - Žák - Proces-	23	8,9	47,2

Kdy	Počet kódů	Integrovaný kód	Frekvence	Procenta z celku	Kumulativní procenta
post	3	Obsah – Žák - Proces-	29	12,3	12,3
post	2	Žák - Proces-	23	9,7	22,1
post	4	Obsah – Žák – Učitel - Proces-	20	8,5	30,6
post	3	Žák – Učitel - Proces-	18	7,6	38,2
post	4	Kontext – Obsah – Žák - Proces-	11	4,6	42,9
post	2	Kontext - Žák-	9	3,8	46,8
post	3	Kontext – Žák - Proces-	9	3,8	50,6

